

Prvi koraki Centra odličnosti za gorsko bojevanje

MEDNARODNI ZIMSKI TEČAJ VOJAŠKEGA GORNIŠTVA V SLOVENIJI

Programa zimskega tečaja vojaškega gornišтва se je v Natovem Centru odličnosti za gorsko bojevanje, s sedežem v Sloveniji, udeležilo 23 pripadnikov oboroženih sil iz sedmih držav. Obiskali smo jih med usposabljanjem na Pokljuki.

Usposabljanje tujih vojakov, krog obsega že 27 držav, iz vsebin gorskega bojevanja v Slovenski vojski (SV) ni novost, saj ima že dolgo tradicijo in mednarodni ugled. Gorska šola SV je bila ustanovljena leta 1996 in kakovostno delo je tri leta kasneje prineslo mednarodno priznanje – postala je članica Mednarodnega združenja vojaških gorskih šol. Ob vstopu v Nato leta 2004 je bila Sloveniji s strani zavezništva na podlagi omenjenih referenc in naravnih danosti ponujena možnost, da v obliki centra odličnosti prevzame skrb za razvoj gorskega bojevanja v Natu. Leta 2011 je Gorska šola SV dobila mednarodni značaj in se je preoblikovala v Večnacionalni center odličnosti za gorsko bojevanje, kot vmesno organizacijsko obliko na poti do Nato Centra odličnosti za gorsko bojevanje (COGB). Odločilni koraki za njegovo ustanovitev so bili storjeni lansko leto, tako da sedaj COGB s sedežem v Poljčah na Gorenjskem že deluje, do uradnega odprtja v maju pa manjka še nekaj formalnosti. COGB je marca pripravil prvo mednarodno usposabljanje – zimski tečaj vojaškega gornišтва.

Vojaško gornišтво: premik, preživetje in bojevanje

Premiernega usposabljanja v COGB se je udeležilo 23 pripadnikov oboroženih sil iz sedmih držav: Črne gore, Hrvaške, Kosova, Libanona, Slovenije, Velike Britanije in Združenih držav Amerike. Tritedenski (2. – 20. marec) zimski tečaj vojaškega gornišтва pomeni nadgradnjo usposobljenosti iz letnih vsebin vojaškega gornišтва, kar je eden od vhodnih pogojev. Program zimskega tečaja je namenjen posameznikom, da osvojijo osnovne individualne in kolektivne veščine in znanja na treh temeljih vojaškega gornišтва: premika, preživetja in bojevanja v gorskem svetu v zimskih razmerah. Tečaj temelji na postopnosti (t.i. plazenje, hoja, tek) s poudarkom na praktičnem delu v realnih razmerah, tako da udeleženci prvi teden v Poljčah in okolici spoznajo teoretične in praktične osnove, drugi teden preživijo na planoti Pokljuka in zaključni teden na gorski planoti Komna nad Bohinjskim jezerom.

Vsebine premikanja vključujejo več pohodov v gorskem svetu v zimskih razmerah z uporabo cepina in derez, krpelj in turnih smuči. Preživetje obsega izdelavo bivališč in ognja, pripravo hrane in tekočine, zaščito pred nevarnostmi (npr. plazovi). Opravljanje bojnih nalog zahteva še osnovno poznavanje bojne opreme, oborožitve in taktičnih postopkov. Zadnji teden bivanja v gorskem svetu vse elemente združijo v celoto.

Tečaj le prvi korak do vrhunskega vojaškega gornika

Udeleženci tečaja, podčastniki in častniki, prihajajo iz enot, ki se med drugim srečujejo tudi z delovanjem v gorskem svetu, to so specialne enote in posebne enote (marinci, padalci, gorske enote). Tokrat so sodelovali britanski kraljevi marinci in ameriški padalci. Opravljeno osnovno usposabljanje iz letnega in zimskega vojaškega gorništvaja je šele prva stopnička na poti do odlično bojno pripravljene enote za delovanje v gorskem svetu, za kar je potrebno namensko sistematično delo v matičnih enotah.

Ekipo inštruktorjev iz COGB je sestavljena iz petih pripadnikov Slovenske vojske, v prihodnosti pa se načrtuje tudi pridružitve kolegov iz tujine. Slovenski inštruktorji so vrhunski vojaški gorniki, ki so pred tem delovali že v Gorski šoli SV in Večnacionalnem centru odličnosti za gorsko bojevanje. Inštruktorji združujejo širok nabor civilnih in vojaških znanj potrjenih s potrebnimi licencami obvladovanja individualnih veščin. Gorništvaja jim predstavlja način življenja – to je edina pot do vrhunske usposobljenosti, za kar je potrebno vsaj desetletje.

Poslanstvo Nato COGB

Leta 2003 se je Natova poveljniška struktura preoblikovala in na strateški ravni sta bili ustanovljeni poveljstva za operacije (ACO – Mons, Belgija) in transformacijo (ACT – Norfolk, ZDA). Slednje je odgovorno za stalno prilagajanje zavezniških zmogljivosti sodobnim potrebam, kar počne preko različnih vzvodov na področjih doktrin, razvoja, izobraževanja in usposabljanja. Centri odličnosti, slovenski bo 21. v vrsti, so odgovor na posamezne šibke točke v zmogljivostih zavezništva. Centri odličnosti temeljijo na štirih stebrih: usposabljanje in izobraževanje; razvoj doktrin in konceptov; raziskave in razvoj; analize in učenje iz izkušenj. Tako bodo usposabljanja predstavljala le del celotnih aktivnosti COGB in bodo služila kot test ostalim, da s praktičnimi preskusi potrdijo ali ovržejo predmet obravnave. V prihodnje bi radi zahtevnost tečajev dvignili na višji nivo, namenjen

usposabljanju inštruktorjev (ang. train the trainers), ki bodo odličnost s področja gorskega bojevanja širili v matičnih oboroženih silah.

Podrobneje o samem Natovem Centru odličnosti za gorsko bojevanje bomo pisali v aprilski tiskani številki revije Obramba.

Pripravil in foto: Jure Mikelj